

مدیریت ورزشی – زمستان ۱۳۹۶
دوره ۹، شماره ۴، ص: ۷۹۲-۷۷۷
تاریخ دریافت: ۰۵ / ۰۵ / ۹۵
تاریخ پذیرش: ۱۴ / ۰۹ / ۹۵

بررسی ارتباط بین ویژگی‌های کارآفرینی مدیران با عملکرد در باشگاه‌های ورزشی

گیتی تپه رشی^{*} - محمد رضا اسماعیلی^۲ - عبدالرضا امیرتاش^۳

۱. دانشجوی دکتری مدیریت ورزشی دانشگاه آزاد اسلامی واحد تهران مرکزی، تهران، ایران ۲. دانشیار دانشکده تربیت بدنی و علوم ورزشی دانشگاه آزاد اسلامی واحد تهران مرکزی، تهران، ایران ۳. استادیار دانشکده تربیت بدنی و علوم ورزشی دانشگاه آزاد اسلامی واحد تهران مرکزی، تهران، ایران

چکیده

هدف کلی تحقیق حاضر طراحی مدلی به منظور ارتباط بین ویژگی‌های کارآفرینی با عملکرد در باشگاه‌های ورزشی شهر تهران بود. جامعه آماری پژوهش شامل ۱۰۰۰ نفر از مدیران باشگاه‌های دارای مجوز از سازمان ورزش و جوانان در شهر تهران بزرگ بود. با توجه به ویژگی‌های جامعه آماری شیوه نمونه‌گیری خوش‌های چندمرحله‌ای در نظر گرفته شد. با استفاده از جدول برآورد حجم نمونه جرسی مورگان ۲۸۰ نفر به عنوان نمونه انتخاب شدند. در این تحقیق برای اندازه‌گیری متغیرهای مورد بررسی از پرسشنامه استاندارد ویژگی‌های کارآفرینی و پرسشنامه عملکرد همپنیوس (۲۰۱۰) استفاده شد. پایایی پرسشنامه با استفاده از ضریب آلفای کرونباخ برای پرسشنامه ویژگی‌های کارآفرینانه ۰/۹۶ و عملکرد باشگاه ۰/۹۴ به دست آمد. نتایج تجزیه و تحلیل داده‌های تحقیق نشان داد که بین ویژگی‌های کارآفرینی و کلیه ابعاد آن و عملکرد باشگاه‌های ورزشی، ارتباط علی معناداری وجود دارد. به آن معنا که هرچه مدیران باشگاه‌ها ویژگی‌های کارآفرینی قوی‌تری داشته باشند و بمنحو بهتری از این ویژگی‌ها و اطلاعات کارآفرینی استفاده کنند، بر بھبود عملکرد باشگاه تأثیر بیشتری خواهد گذاشت.

واژه‌های کلیدی

باشگاه‌های ورزشی، عملکرد، کارآفرین، مدیران ورزشی، ویژگی‌های کارآفرینی.

مقدمه

ورزش جایگاهی مناسب و متنوع برای ایجاد اشتغال و تولید فرصت‌های جدید فعالیت‌های اقتصادی است. با شناخت زمینه‌های کارآفرینی در ورزش می‌توان فرصت‌های جدیدی را به کارآفرینان و جامعه معرفی کرد تا از آن برای پیشرفت و توسعه اقتصادی اجتماعی بهره گیرند (۱). در این تحقیق سعی شده تا آثار مختلف ویژگی‌های کارآفرینی مدیران و فناوری اطلاعات بر عملکرد باشگاه‌های ورزشی تحلیل و بررسی شود. جوامع بشری پیشرفته امروزی، توسعه خود را مدیون انسان‌هایی هستند که قادر به تبدیل رؤیاها و ایده‌های خلاقانه خود به حقیقت بوده‌اند و روحیه استقلال طلبی برای کاوش موقعیت‌های جدید را داشته‌اند و از جرأت کافی برای مبارزه با روش‌های متداول و جافتاده برخوردار بوده‌اند. این عاملان تغییر، شخصیت و روحیه‌ای داشتنند که امروزه در اصطلاح کارآفرین نامیده می‌شوند (۲). کارآفرینی فرایندی پویا از چشم‌انداز، تغییر و توکین است. کارآفرینی به استفاده از اشتیاق در جهت ایجاد و اجرای عقاید جدید و راه حل‌های خلاق نیاز دارد. اجزای ضروری عبارت است از رضایت به انجام خط‌های محاسبه‌شده، تشکیل تیم موقعیتی مؤثر، آماده کردن منابع مورد نیاز، ایجاد طرح کسب‌وکار یکپارچه و سرانجام چشم‌اندازی برای شناختن فرصتی است که دیگران آن را بی‌نظمی، تناقض و اختشاش می‌بینند (۳). البته نقش مهمی در رشد و توسعه اقتصادی کشورها دارد؛ به‌طوری‌که امروزه این مقوله راهبردی‌ترین و مهم‌ترین ابزار توسعه اقتصادی جوامع پیشرفته به‌شمار می‌رود. کارآفرینی و نوآوری مرکز فرایند خلاق در اقتصاد به‌منظور رشد اقتصادی، افزایش سودآوری و ایجاد اشتغال است (۴). توسعه و رشد کارآفرینی توسط مجموعه‌بی‌شماری از متغیرها تحت تأثیر قرار می‌گیرد. مجموعه‌ای از این متغیرها شامل بسیاری از مدل‌های پیش‌بینی‌شده‌ای است که بر پایه ویژگی‌های شخصی کارآفرین یا رویکردهای کلانی است که متغیرهای زیربنایی به‌منظور گسترش کارآفرینی را در برمی‌گیرد (۵).

سازمان‌های ارائه‌دهنده خدمات برای دستیابی به موفقیت و بهبود عملکرد و رقابت با دیگر سازمان‌ها نیازمند مدیرانی هستند که با چالش‌های موجود مقابله کنند. همچنین برای پاسخ به نیازها و تحولات و دگرگونی‌های نظام اجتماعی اقتصادی عصر حاضر و تداوم و حیات بقای سازمان‌ها به مدیرانی با مهارت‌های مدیریتی قوی نیاز دارند. از آنجا که محیط، نهادهای قانونی، هنجاری و فرهنگی می‌توانند به صورت مستقیم و غیرمستقیم بر تصورات افراد درباره مطلوبیت و امکان‌پذیری کارآفرینی تأثیر بگذارند و کارآفرینی موجب رشد و توسعه اقتصادی کشورها به‌ویژه کشورهای توسعه‌یافته شده است (۶)، از این‌رو کشورهای در حال توسعه از جمله ایران نیز برای دستیابی به مزیت‌های رقابتی و حل مسائل و

مشکلات عمومی جامعه مانند بیکاری و مانند آن ملزم به توسعه کارآفرینی‌اند، بنابراین توسعه و کارآفرینی در بسیاری از کسبوکارها، سازمان‌های ارائه‌دهنده خدمات و از جمله امور ورزشی می‌تواند نقش مهمی در بحران‌های اقتصادی داشته باشد (۷).

باید توجه داشت که نقش کارآفرینی و وجود کارآفرینان تعیین‌کننده است. کارآفرینی می‌تواند از طریق کشف و گسترش فرصت‌های مرتبط با تربیت بدنه زمینه‌های رونق اقتصادی، تغییر در شیوه زندگی و ایجاد فرصت‌های شغلی مبتنی بر گسترش را برای کلیه اقشار جامعه فراهم کند (۴). ژوزف و شومپیتر بیان می‌کنند که کارآفرینی نیروی محرک اصلی در توسعه اقتصادی است. نقش کارآفرین، نوآوری یا ایجاد ترکیب‌های تازه از مواد است (۸). براساس نتایج مطالعات توانایی‌ها، شایستگی‌ها و ویژگی‌های شخصیتی مدیران هنگامی بروز پیدا می‌کند که کم کردن میزان ریسک و احتمال شکست از اهداف یک مؤسسه یا سازمان باشد (۹). دستیابی به رشد و توسعه اقتصادی مهم‌ترین چشم‌انداز و آرزوی هر ملتی است؛ این امر نیازمند کارآفرینانی خلاق و نوآور است که از قدرت ریسک بالاتری نسبت به سایر افراد جامعه برخوردارند و با ایجاد کسبوکارهای جدید و انجام فعالیت‌های کارآفرینانه، ارزش‌آفرینی می‌کنند و افزایش درآمد عمومی و رفاه و آسایش را برای عموم جامعه به ارمغان می‌آورند (۱۰). از آنجا که مدیران کارآفرین نقش مهمی در توسعه اقتصادی دارند، بنابراین شناسایی عوامل موقفيت کارآفرینان برتر حیاتی بهنظر می‌رسد و تشویق کارآفرینان بالفعل و شناسایی و پرورش کارآفرینان بالقوه، مهم‌ترین اقدام راهبردی برای ارتقای فعالیت‌های کارآفرینانه و توسعه فرهنگ کارآفرینی در کشور است (۱۱). در تحقیقات گذشته ارتباط مثبتی بین نوآوری، استقلال‌گرایی، پیشگامی، رقابت تهاجمی و ریسک‌پذیری به عنوان ابعاد تشکیل‌دهنده گرایش کارآفرینانه با عملکرد مشاهده شده است (۱۲). نتایج تحقیقات محمد‌کاظمی و همکاران حاکی از تأثیرات مثبت و معنادار نگرش کارآفرینانه بر عملکرد مدیران ورزشی فدراسیون کشتی جمهوری اسلامی ایران است و براساس اولویت‌بندی صورت‌گرفته بین ویژگی‌های نگرش کارآفرینانه، به ترتیب نوآوری، کنترل شخصی و عزت نفس بر عملکرد مدیران ورزشی تأثیرگذارترند، با آنکه ارتباط معناداری بین ویژگی توفیق‌طلبی با عملکرد مدیران ورزشی فدراسیون کشتی جمهوری اسلامی ایران مشاهده نشد (۱۳). راموز و جوانمرد در تحقیقی بیان داشتند، فناوری اطلاعات تأثیر مثبت و مستقیمی بر فرهنگ کارآفرینی و فرهنگ کارآفرینی تأثیر مثبت و مستقیمی بر عملکرد شرکت‌ها دارد. فناوری اطلاعات با دارا بودن مزایایی چون افزایش سرعت، دقیق، کاهش اندازه مخازن فیزیکی اطلاعات، ایجاد امکان همکاری از راه دور می‌تواند در توسعه کارآفرینی مفید باشد. از آنجا

که کارآفرینی رابطه تنگاتنگی با خلاقیت و نوآوری دارد، تأثیر مثبت و فزاینده‌ای بر عملکرد شرکت می‌گذارد (۱۳). فاوهینمی^۱ در پژوهشی نشان داد مهم‌ترین ویژگی‌های کارآفرینان شامل ریسک‌پذیری، نوآوری، هدف‌گرایی، نیاز به موفقیت، رهبری، تحمل ابهام و پیش‌بینی آینده است، علاوه‌بر آن ویژگی‌های کارآفرینی و نوآوری موجب سودآوری شرکت‌هاست و به عنوان یک مزیت رقابتی برای بقای شرکت‌ها لازم است. از سوی دیگر، مهم‌ترین موانع و چالش‌های پیش‌روی کارآفرینان، دسترسی نداشتن به وام‌ها، وجود زیرساخت‌های محدود برای کارآفرینی و همچنین شرایط محیطی نامساعد در اثر بحران‌های سیاسی عنوان شد (۱۴). وکیسا^۲ بیان داشت که ویژگی‌های کارآفرینان شامل سن، مهارت‌های مدیریتی، تجربه کاری و مهارت‌های اجتماعی تأثیر بسیار زیادی بر عملکرد شرکت‌های متوسط و کوچک می‌گذارد (۱۵). همچنین نتایج پژوهش عبدالوهاب و الدامن^۳ حاکی از آن است که ارتباط بسیار قوی بین ویژگی‌های کارآفرینی (نوآوری، قدرت ریسک‌پذیری، استقلال و سلاست فکری، مسئولیت‌پذیری و اعتماد به نفس) مدیران این شرکت‌ها و میزان موفقیت آنها وجود دارد (۱۶). بنابراین تحقیقات نشان داد سازمان‌هایی که فعالانه در پی رفتارهای کارآفرینانه‌اند، به طور مؤثرتری نسبت به رقایشان فعالیت و رقابت می‌کنند. با وجود این، تأثیر کارآفرینی‌گرایی بر عملکرد ممکن است واضح نباشد و متغیرهای دیگری این رابطه را تحت تأثیر قرار دهند. برای مثال خصوصت محیطی، پویایی محیطی و ساختارهای سازمانی ممکن است نقش واسطه‌ای را در ارتباط بین کارآفرینی‌گرایی و عملکرد بازی کنند.

امروزه به دلیل رشد سریع ورزش در دنیا و ایران، افزایش رقابت بین باشگاه‌ها برای جذب مشتری، توان مالی و افزایش مزیت رقابتی باشگاه ممکن است به تولید نوآوری و درآمدزایی در جامعه ورزشی منجر شود، بنابراین رسیدن به موفقیت در کسب‌وکار مستلزم وجود مدیران کارآفرینی با نگرش مثبت است که در موقعیت‌های بحرانی و نامعلوم به کار خود ایمان دارند و موفقیت را از آن خود می‌دانند. یک کارآفرین موفق ورزشی نیز همواره باید با مشتریان، ورزشکاران، مردمیان، افراد تحصیل‌کرده ورزشی و اسپانسرها در تعامل باشد و نیازهای جدید افراد را شناسایی کرده و برای مشاغل جدید برنامه‌ریزی کند (۱۷). از سوی دیگر، با توجه به ابعاد گسترده علوم ورزشی می‌توان آن را در زمرة سریع‌ترین بخش‌های رشد و مرتبط با بخش‌های اصلی اقتصادی، اجتماعی و سیاسی در جهان مطرح کرد. دستاوردها و

1. Fawehinmi

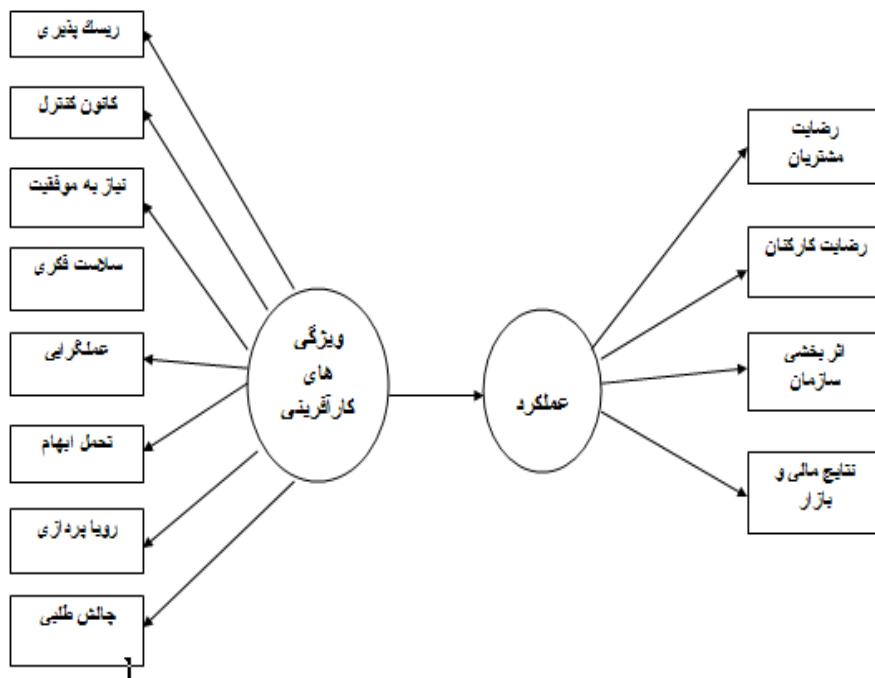
2. Wekesa

3. Abdulwahab & Al-Damen

فرصت‌های شغلی در خیل عظیمی از رویدادهای ورزشی وجود دارد. به عبارتی افزایش فرایندهای کارآفرینی در ورزش و رویدادها، در حال ایجاد تنوعی از فرصت‌های شغلی جدید است و ورزش از طریق ایجاد تقاضا برای خدمات و کالاهای ورزشی و ایجاد جذابیت برای اجتماعات، زمینه لازم را برای توسعه کارآفرینی فراهم می‌کند. کارآفرینی نیز از طریق ایجاد کسبوکار ورزشی در تولید لوازم و تجهیزات ورزشی و ارائه خدمات ورزشی و توسعه کسبوکارهای ورزشی در باشگاه‌ها، به توسعه ورزش کمک می‌کند. در بررسی عوامل مثبت و اثرگذار بر کارآفرینی در باشگاه‌ها، وجود نیروهای متخصص در ورزش از مهم‌ترین عوامل اثرگذار است، زیرا بیشترین میزان موفقیت و برتری سازمان‌ها در قرن بیست و یکم بدليل بهره‌مندی از نیروی انسانی متخصص عنوان شده است (۱۸). بنابراین باشگاه‌ها باید رویکرد کارآفرینانه و نوآور داشته باشند و از این طریق با دیگران در تعامل باشند. یکی از مزیت‌های عمدۀ در خصوص مفهوم ویژگی‌های کارآفرینانه مدیران، توانایی پاسخگویی آنها به محیطی است که همیشه در حال تغییر است و از طریق آن باشگاه برای تحويل ارزش به مشتریان به‌طور فعالانه نوآوری نوین را به کار خواهد برد و تقاضاهای آینده آنها را پاسخ خواهد داد و بک مزیت رقابتی شایان توجه در خود ایجاد خواهد کرد. بی‌توجهی به مفهوم ویژگی‌های کارآفرینانه می‌تواند چالشی برای باشگاه‌های فاقد این رویکرد باشد. در مطالعات صورت‌گرفته در سایر حوزه‌های غیرورزشی ارتباط مثبتی بین گرایش به کارآفرینی و عملکرد گزارش شده است. از آنجا که کمبود چنین تحقیقاتی در حوزه ورزش در زمینه شناسایی ویژگی‌های کارآفرینی مدیران موفق و تأثیرگذار بر عملکرد باشگاه‌ها برای ارتقای عملکرد باشگاه‌ها و رونق اقتصادی در بخش ورزش کاملاً محسوس است، ازین‌رو با وجود اهمیت موضوعات ذکر شده و تأثیر آنها بر عملکرد تاکنون این مفاهیم در قالب یک مدل یکپارچه در باشگاه‌های ورزشی مطالعه و بررسی نشده‌اند. ازین‌رو با توجه به اهمیت مطالعه این متغیرها در باشگاه‌های ورزشی، در این مطالعه متغیرهای ویژگی‌های کارآفرینی مدیران (ریسک‌پذیری، کانون کنترل، نیاز به موفقیت، سلاست فکری، عمل‌گرایی، تحمل ابهام، رؤیاپردازی و چالش‌طلبی) و عملکرد در باشگاه‌های ورزشی شهر تهران بررسی شده است.

روش‌شناسی تحقیق

هدف کلی تحقیق حاضر بررسی ارتباط بین ویژگی‌های کارآفرینی مدیران و عملکرد باشگاه‌های ورزشی شهر تهران بوده است.

شکل ۱. ارتباط بین ویژگی‌های کارآفرینی مدیران و عملکرد

از آنجا که موضوع این پژوهش بررسی ارتباط بین ویژگی‌های کارآفرینی و عملکرد باشگاه‌های ورزشی است و تفهیم و شناسایی این چند مؤلفه و همچنین کیفیت ارتباط بین آنها در شناسایی مدیران کارآفرین موفق و رونق اقتصادی و بهبود مشکلات بیکاری بهخصوص در بخش ورزش نقش ارزشی و کاربردی را در پی خواهد داشت، می‌توان پژوهش حاضر را به لحاظ هدف، کاربردی و از حیث روش، توصیفی و همبستگی در نظر گرفت، که اطلاعات آن به شیوه میدانی و غیرمیدانی جمع‌آوری شده است. برای تهیه پرسشنامه از روش مطالعات اسنادی و مراجعه به کتاب‌های درسی و مقالات و پایان‌نامه‌ها استفاده شد.

در این تحقیق، از دو پرسشنامه استاندارد برای این پژوهش استفاده شد: الف) پرسشنامه استاندارد ویژگی‌های کارآفرینی (کردناییج و همکاران، ۱۳۸۶) که دارای ۳۴ سؤال و ۸ بعد است. نحوه امتیازدهی با استفاده از مقیاس ۵ گزینه‌ای لیکرت کاملاً مخالفم (۱) ... کاملاً موافقم (۵) است. ب) پرسشنامه

عملکرد (همپنیوس^۱، ۲۰۱۰) که شامل ۳۱ سؤال و ۴ مؤلفه است و نحوه امتیازدهی با استفاده از مقیاس ۵ گرینهای لیکرت کاملاً مخالفم (۱) ... کاملاً موافقم (۵) است. با توجه به استاندارد بودن پرسشنامه‌ها و اینکه قبلاً در پژوهش‌های مختلف استفاده شده و از نتایج مطلوبی برخوردار بوده است، ازین‌رو از نظر روابی صوری و محتوا به رؤیت ۱۰ نفر از استادان رسید.

از آنجا که آلفای کرونباخ معمولاً شاخص کاملاً مناسبی برای سنجش قابلیت اعتماد ابزار اندازه‌گیری و هماهنگی درونی میان عناصر آن است، قابلیت اعتماد پرسشنامه ویژگی‌های کارآفرینی مورد استفاده در این تحقیق به کمک آلفای کرونباخ ۰/۹۶ و پرسشنامه عملکرد باشگاه ۰/۹۴ ارزیابی شده است. ازین‌رو پایایی آن تأیید شد.

جدول ۱. ضریب آلفای کرونباخ پرسشنامه‌های تحقیق

ردیف	خرده‌مقیاس‌ها	ضریب آلفا
۱	ویژگی‌های کارآفرینی	۰/۹۶
۲	عملکرد باشگاه	۰/۹۴

در تحقیق حاضر با توجه به قلمرو زمانی و مکانی انجام تحقیق، جامعه آماری عبارت است از کلیه مدیران باشگاه‌های دارای مجوز از سازمان ورزش و جوانان در شهر تهران بزرگ، که تعداد کل آنها حدود ۱۰۰۰ نفر است. برای مشخص کردن حجم نمونه از جدول برآورد حجم نمونه مورگان استفاده شد و ۲۸۰ نفر با شیوه نمونه‌گیری خوش‌های چندمرحله‌ای به عنوان نمونه انتخاب شدند. همچنین برای تجزیه و تحلیل داده‌ها از دو روش آمار توصیفی و آمار استنباطی استفاده شد. در بخش توصیفی، از جداول توزیع فراوانی و شاخص‌های مرکزی و پراکندگی و در بخش آمار استنباطی از آزمون‌های کولموگروف-اسمیرنوف و معادلات ساختاری برای پاسخ به فرضیه‌ها با کمک نرم‌افزار Spss و لیززل استفاده شد.

یافته‌های تحقیق

جدول ۲. آمارهای توصیفی متغیرهای تحقیق و ابعاد آن در نمونه مورد بررسی

ردیف	متغیر	میانگین	انحراف معیار
۱	ویژگی‌های کارآفرینانه	۳/۲۲	۰/۶۹
۱-۱	ریسک‌پذیری متعادل	۳/۲۱	۰/۸۵
۱-۲	کانون کنترل درونی	۳/۶۳	۰/۵
۱-۳	نیاز به موقیت	۳/۵۳	۰/۷۵
۱-۴	سلامت فکری	۲/۸۴	۱/۰۱
۱-۵	عمل‌گرایی	۳/۶۳	۰/۶۵
۱-۶	تحمل ابهام	۲/۴۶	۰/۹
۱-۷	رؤیاپردازی	۳/۳۰	۱/۰۸
۱-۸	چالش طلبی	۳/۱۱	۰/۷۳
۲	عملکرد باشگاه	۳/۳۲	۰/۷۸
۲-۱	رضایت مشتری	۳/۳۶	۰/۷۴
۲-۲	رضایت کارکنان	۳/۲۷	۰/۸۵
۲-۳	اثربخشی سازمانی	۳/۳۷	۰/۸
۲-۴	نتایج مالی و بازار	۳/۲۸	۱/۰۱

پیش از تعیین نوع آزمون مورد استفاده بهخصوص در آزمون‌های مقایسه‌ای لازم است از نرمال بودن متغیرها مطمئن شویم. در صورتی که متغیرها نرمال باشند، استفاده از آزمون‌های پارامتری توصیه می‌شود، در غیر این صورت استفاده از آزمون‌های معادل غیرپارامتری مدنظر قرار خواهد گرفت. نتیجه اینکه سطح معناداری همه متغیرها از $0.05 < \alpha$ بیشتر است، از این‌رو همه نرمال هستند.

جدول ۳. آزمون کولموگروف اسمیرنوف متغیرهای تحقیق

نتیجه	آزمون کولموگروف				متغیر	ردیف
	یافته‌های توصیفی	آزمون کولموگروف	اسمیرنوف	میانگین انحراف معیار		
	معناداری سطح آماره Z	معناداری آماره Z	معناداری میانگین	معناداری انحراف معیار		
نرمال	۰/۳۰۶	۰/۹۶۸	۰/۶۹	۳/۲۲	ویژگی‌های کارآفرینانه	۱
نرمال	۰/۱۱۲	۱/۲	۰/۸۵	۳/۲۱	ریسک‌پذیری متعادل	۱-۱
نرمال	۰/۴۲۵	۰/۸۷۷	۰/۵	۳/۶۳	کانون کنترل درونی	۱-۲
نرمال	۰/۰۵۱	۱/۳۳۸	۰/۷۵	۳/۵۳	نیاز به موفقیت	۱-۳
نرمال	۰/۸۳۷	۰/۶۲	۱/۰۱	۲/۸۴	سلامت فکری	۱-۴
نرمال	۰/۱۳۷	۱/۱۵۸	۰/۶۵	۳/۶۳	عمل‌گرایی	۱-۵
نرمال	۰/۳۵۷	۰/۹۲۷	۰/۹	۲/۲۶	تحمل ابهام	۱-۶
نرمال	۰/۳۸۹	۰/۸۴۱	۱/۰۸	۳/۳۰	رؤیاپردازی	۱-۷
نرمال	۰/۰۶۴	۱/۳۱۳	۰/۷۳	۳/۱۱	چالش‌طلبی	۱-۸
نرمال	۰/۱۲۱	۱/۱۸۵	۰/۷۸	۳/۳۲	عملکرد باشگاه	۲
نرمال	۰/۵۹۶	۰/۷۶۹	۰/۷۴	۳/۳۶	رضایت مشتری	۲-۱
نرمال	۰/۳۷	۰/۸۶۵	۰/۸۵	۳/۲۷	رضایت کارکنان	۲-۲
نرمال	۰/۲۲۲	۱/۱۰۴	۰/۸	۳/۳۷	اثربخشی سازمانی	۲-۳
نرمال	۰/۱۰۹	۱/۲۰۷	۱/۰۱	۳/۲۸	نتایج مالی و بازار	۲-۴

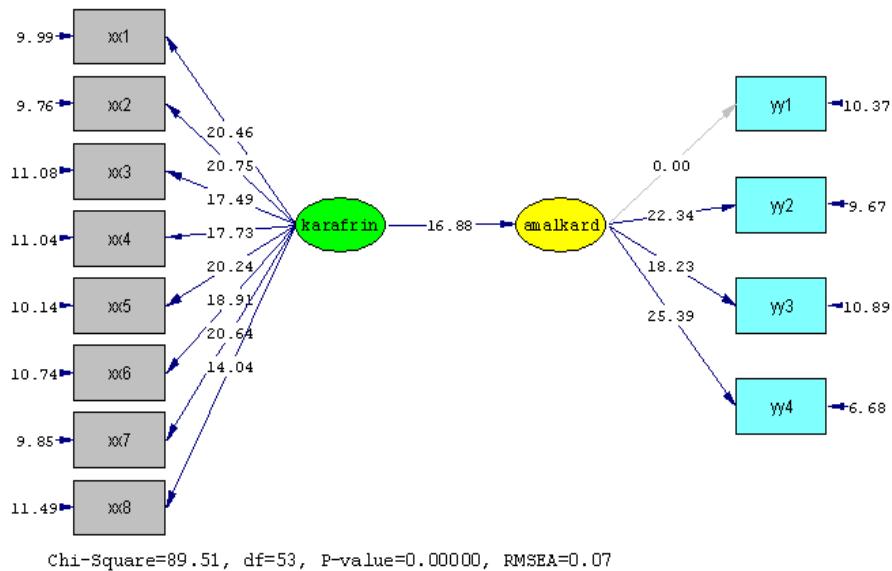
بین ویژگی‌های کارآفرینی و عملکرد باشگاه‌های ورزشی، ارتباط علی معناداری وجود دارد.

اگر فرض کنیم که :

Y =متغیر ملاک (وابسته)، عملکرد باشگاه‌های ورزشی،

X =متغیر پیش‌بین (مستقل)، ویژگی‌های کارآفرینی.

با توجه به نرمال بودن توزیع متغیرهای ویژگی‌های کارآفرینی و عملکرد باشگاه‌های ورزشی در نمونه مورد بررسی، برای تعیین همبستگی از آزمون معادلات ساختاری استفاده شده است.

نمودار ۱. تحلیل مسیر ارتباط ویژگی‌های کارآفرینی و عملکرد باشگاه‌های ورزشی

جدول ۴. تحلیل مسیر شاخص‌های برازنده‌ی ارتباط ویژگی‌های کارآفرینی و عملکرد باشگاه‌های ورزشی

نتیجه	اعداد به دست آمده	مقدار مجاز	شاخص‌ها
H1 پذیرش	۱/۶۸	$\chi^2 / df < 3$	χ^2 / df
	.۰۰۰۰۱	.۰۰۵P – Value <	P – Value
	.۰۰۷	.۰۰۸ < RMSEA < .۰۵	RMSEA
	.۰۸۵۹	بیشتر از .۳	ضریب تأثیر
	.۱۶۸۸	-۱/۹۶ و کمتر از	t آماره
	.۰۹۴	بیشتر از .۹	GFI
	.۰۹۲	بیشتر از .۸۵	AGFI
	.۰۹	بیشتر از .۹	CFI
	.۰۹	بیشتر از .۹	NFI

در نمودار ۱ ضریب تأثیر که نشان از معنادار بودن یا معنادار نبودن ارتباط بین متغیرهاست، آورده شده است. ضریب تأثیر باید بالاتر از $.3^2$ باشد تا معناداری بین متغیرها را نشان دهد. همان‌گونه که در شکل مشخص است، ضریب تأثیر ارتباط ویژگی‌های کارآفرینی و عملکرد باشگاه‌های ورزشی معادل $.859^0$ و معنادار است. در ضمن شرایط معادله ساختاری برقرار است و مقدار $\chi^2/df = 1.68$ که از عدد 3^3 کمتر است، سطح معناداری معادل $.0001$ که از $.05^0$ کمتر و آماره Rmsea معادل $.07^0$ که در بازه $.03^0$ تا $.08^0$ است. ازین‌رو ارتباط بین ویژگی‌های کارآفرینی مدیران و عملکرد باشگاه‌های ورزشی معنادار است.

بحث و نتیجه‌گیری

بسیاری از محققان و متخصصان حوزه ورزش بهمنظور حفظ مزیت رقابتی، بر اهمیت کارآفرینی و شناسایی مدیران کارآفرین تأکید کرده‌اند، اما پژوهش‌های اندکی در زمینه تعیین ویژگی‌های کارآفرینی مدیران موفق انجام گرفته است.

براساس نتایج تحقیق بین ریسک‌پذیری مدیران و عملکرد باشگاه‌های ورزشی، ارتباط علی معناداری وجود دارد. براساس نتایج تحقیقات عبدالوهاب و الدامن (۲۰۱۵)، ارتباط بسیار قوی بین ویژگی‌های کارآفرینی (نوآوری، قدرت ریسک‌پذیری، استقلال و سلاست فکری، مسئولیت‌پذیری و اعتمادبه‌نفس) مدیران این شرکت‌ها و میزان موفقیت آنها وجود دارد (۱۶). بنابراین در دنیای امروز مدیران باشگاه‌ها باید با تدبیر و ریسک به کار بپردازنند؛ ریسک ناشی از شکست را بپذیرند و تحمل کنند و در نهایت به شکار فرصت‌ها بپردازنند. نتایج تحلیل‌های انجام‌گرفته در تحقیق حاضر حاکی از آن بود که بین کانون کنترل درونی مدیران و عملکرد باشگاه‌های ورزشی، ارتباط علی معناداری وجود دارد. این موضوع در تحقیقات میهن‌دوست (۲۰۱۰)، بکیرو و نایستروم (۲۰۰۶) نیز تأیید شد و یافته‌های حاصل از این پژوهش‌ها نیز نشان داد که کلیه ابعاد گرایش کارآفرینانه بهخصوص کانون کنترل درونی بر عملکرد تأثیرگذارند (۱۱، ۱۹). بنابراین کارآفرینان موفق در قبال موفقیت‌هایشان مسئولیت شخصی احساس می‌کنند. به عبارتی کارآفرینان از منبع کنترل درونی بالایی برخوردارند و بیشتر از آنکه بتوانند محیط بیرون را کنترل و مدیریت کنند، بر خود تسلط دارند. اثر جانبی این خاصیت همان قدرت کنترل بر محیط نیز است. بخش دیگری از نتایج تحقیق نشان‌دهنده ارتباط معنادار توفیق طلبی مدیران و عملکرد

باشگاه‌های ورزشی بود که در تحقیقات گذشته نیز قیصری و همکاران (۲۰۱۳) به نتایج مشابه رسیدند (۲۰). مهم‌ترین علت همسویی آن است که به علت تعدد باشگاه‌ها و رقابت خاصی که بین آنها وجود دارد، مدیران کارآفرینی که به کار خود اعتقاد و اطمینان دارند، سعی می‌کنند به جذب بیشتر مشتری اقدام کنند. همچنین در بررسی ویژگی‌های کارآفرینی مدیران نشان داده شد که بین سلاست فکری مدیران و عملکرد باشگاه‌های ورزشی، ارتباط علی معناداری وجود دارد. نتایج تحقیق فاوهینمی (۲۰۱۶) نیز حاکی از ارتباط قوی بین سلاست فکری مدیران و عملکرد تجاری بوده است (۱۴). بر این اساس مدیران باشگاه‌ها شرایط بازار را می‌سنجند و آنگاه در جهت صحیح حرکت می‌کنند تا در گرداد مشکلات غیر نیفتنند یا حداقل کمتر زمین‌گیر شوند. از این‌رو همواره با تعمق، دوراندیشی و سلاست فکری قدم بر می‌دارند. بخش دیگری از نتایج تحقیق نیز بیانگر رابطه معنادار میان عملگرایی مدیران و عملکرد باشگاه‌های ورزشی بوده است که در تحقیقات آرواتی و زافران (۲۰۱۰) نیز به آن اشاره شد (۲۱). این موضوع نشان‌دهنده آن است که مدیران باشگاه‌ها برای رسیدن به موفقیت سعی و تلاش بیشتری می‌کنند؛ آنها بیشتر زمان روز را به حضور در محل کار خود می‌پردازند و با مشکلات از نزدیک مواجه می‌شوند و با حضور و عمل خود برای مشکلات راه حل ارائه می‌دهند. یافته‌های تحقیق حاضر همچنین نشان‌دهنده ارتباط بین تحمل ابهام مدیران و عملکرد باشگاه‌های ورزشی است. وکیسا (۲۰۱۵) نیز در تحقیق خود نشان داد که مهارت‌های اجتماعی و تحمل ابهامات تأثیر بسیار زیادی بر عملکرد شرکت‌های متوسط و کوچک می‌گذارد (۱۵). این در حالی است که مدیران باشگاه‌ها به سبب روحیه ورزشی و اعتماد به نفس بر این باورند که می‌توانند انتظاراتی را که از آنها وجود دارد، برآورده کنند. به عبارت دیگر، آنها امکان موفقیت خود را بیش از آن چیزی که هست، در نظر می‌گیرند. از این‌رو برای ادامه کار دلایل مثبتی دارند و بهتر می‌توانند ابهامات موجود را تحمل کنند. در بخش دیگری از نتایج تحقیق به ارتباط معنادار بین رؤیاپردازی مدیران و عملکرد باشگاه‌های ورزشی اشاره شده است. در تحقیق قیصری و همکاران (۲۰۱۳)، نیز به این موضوع اشاره شده است که رؤیاپردازی و پیش‌بینی شرایط می‌تواند بر راهبردهای رشد و توسعه شرکت‌ها اثرگذار باشد (۲۰). این امر حاکی از آن است که مدیران باشگاه‌ها برای تحقق ایده‌های خود بیشتر بلندپروازی می‌کنند، از این‌رو سعی دارند از این طریق نیز موفقیت‌هایی را کسب کنند. در بخش دیگری از تحقیق نشان داده شد که ارتباط معناداری بین چالش‌طلبی مدیران و عملکرد باشگاه‌های ورزشی وجود دارد. بررسی این موضوع در پژوهش بکر و نایسرووم (۲۰۱۰) نیز نشان داد که چالش‌طلبی مدیران از ویژگی‌های کارآفرینی مشترک در بین مدیران

موفق است (۱۹). به همین دلیل مدیران باشگاه‌ها برای بهبود وضعیت کاری خود به‌طور مستمر به آسیب‌شناسی کار خود می‌پردازند و سعی می‌کنند ضعف‌های کار خود را شناسایی کنند و به رفع آن بپردازند و با چالش‌های پیش‌روی خود مواجه شوند و از عهده آنها برآیند.

به‌طور کلی نتایج تجزیه و تحلیل داده‌های این تحقیق نشان داد که بین ویژگی‌های کارآفرینی مدیران و کلیه ابعاد آن و عملکرد باشگاه‌های ورزشی ارتباط علی معناداری وجود دارد. این در حالی است که نتایج تحقیق فاوهینیمی (۲۰۱۶) نیز نشان‌دهنده مهم‌ترین ویژگی‌های کارآفرینان شامل ریسک‌پذیری، نوآوری، هدف‌گرایی، نیاز به موفقیت، رهبری، تحمل ابهام و پیش‌بینی آینده است (۲۱). علاوه‌بر آن ویژگی‌های کارآفرینی و نوآوری موجب سودآوری شرکت‌هاست و به عنوان یک مزیت رقابتی برای بقای شرکت‌ها لازم است. براساس یافته‌های پژوهش آرواتی و زافران (۲۰۱۰) نیز ارتباط معناداری بین رهبری کارآفرینانه، مهارت‌های ارتباطی، قصد کارآفرینانه و نوآوری روی عملکرد وجود دارد و همچنین تأثیر مستقیم ویژگی‌های ذکر شده روی فروش و رضایت مشتری مشهود بوده است (۲۱). بدان معنا که هرچه مدیران باشگاه‌ها از اطلاعات کارآفرینی بیشتری برخوردار باشند و به نحو بهتری از این اطلاعات استفاده کنند، بر روی بهبود عملکرد باشگاه‌ها تأثیر بیشتری خواهد گذاشت. همچنین نتایج تحقیق حاضر نشان‌دهنده بالا رفتن سطح دانش، آگاهی و اطلاعات افراد از تأثیر شگرف کارآفرینی بر عملکرد بوده است.

با توجه به نتایج تحقیق پیشنهاد می‌شود که مدیران باشگاه‌های ورزشی در زمینه ایجاد، توسعه و رشد کارآفرینی و همچنین فرهنگ کارآفرینی تلاش کنند. همچنین به‌علت رقابت شدید، عدم اطمینان، ناپایداری محیط کسب‌وکار مدیران باشگاه‌ها در زمینه ارائه خدمات متفاوت با سایر رقبا اقدام کنند. در ضمن با توجه به تأثیر متقابل خلاقیت و نوآوری بر کارآفرینی، لازم است مدیران باشگاه‌ها هنگام جذب کارکنان به روحیه خلاقیت و نوآوری آنها دقت نظر داشته باشند. چشم‌اندازی با کارایی بالا برای باشگاه ترسیم کنند و کارکنان را به انجام کارهای بزرگ و چالشی و نوآرانه و خلاقانه در فعالیت‌های خود ترغیب کنند و به کارکنان خلاق در مناسبت‌های مختلف پاداش‌هایی اعطا کنند. همچنین توجه زیادی به کانون کنترل درونی افراد شود. افراد با داشتن کانون کنترل درونی بهتر به اهداف خود دست می‌یابند، ازین‌رو در جذب کارکنان به این مورد بیشتر توجه شود. مدیران باشگاه با صرف وقت در جهت آموزش و مرتبگری به کارکنان خود آموزش دهند و با توجه به نیازهای یکایک کارکنان، در توانمندسازی آنها تلاش بیشتری کنند. همچنین برای کسب سود بیشتر به مقوله بازاریابی نوین نیز

توجه کنند. مدیران می‌توانند با ایجاد اتاق فکر و استفاده از توفان فکری، رویه‌های فکری مناسب را برای بهره‌گیری بهتر از منابع موجود به کار گیرند و از طریق دوری جستن از روش‌های سنتی و به کارگیری ساختارهای ارگانیک و پویا نسبت به بهره‌برداری از فرصت‌های محیطی بیشترین استفاده را ببرند و به رفع موانع و تقویت فرصت‌ها و عوامل مؤثر برای ایجاد کارآفرینی، نوآوری و توانمندسازی اقدام کنند. این امور موجب بقای آنها در ارتباط با مشتریان می‌شود، ازین‌رو ضمن تکریم مشتری به اصول مشتری‌گرایی و برطرف کردن نیازهای او توجه زیادی داشته باشند. علاوه‌بر آن زمینه مشارکت کارکنان در امور و حس همکاری گروهی را تسهیل کنند. در تصمیم‌گیری‌های سازمان تمام جوانب و پیامدها را در نظر بگیرند و کارکنان را به داشتن تعهد قوی در اهداف سازمان ترغیب کنند.

با توجه به اینکه در تحقیق حاضر امکان کنترل سایر متغیرهای اثرگذار بر رابطه هوش هیجانی مدیران و جامعه‌پذیری کارکنان وجود نداشت، این مسئله به عنوان محدودیت تحقیق مورد توجه است. همچنین به دلیل متفاوت بودن انگیزه افراد برای پاسخ‌گویی و حالت روحی آنها، انتظار اندازه‌گیری و پیش‌بینی صدرصد و دقیق از افراد میسر نیست. از این‌رو پیشنهاد می‌شود برای بررسی عمیق‌تر در تحقیقات آینده، بررسی فرایند عملکرد از منظر کیفی و با عنایت به راهبردهای مرتبط با آن همچون مورد کاوی، اقدام پژوهی و ... دنبال شود و تحقیقاتی در خصوص رابطه بین میزان کارآفرینی مدیران باشگاه‌ها و رضایت مشتریان باشگاه‌های ورزشی انجام گیرد.

منابع و مأخذ

- Foroughi Pour H. Fields of entrepreneurship in sports in the perspective of administrators and experts in sport and providing solution (In Persian). doctoral thesis of Islamic Azad University, Science and Research; 2005:74-92.
- Niess C, Biemann T. The role of risk propensity in predicting self-employment. *Journal of Applied Psychology*. 2014;99(5):1000–1009.
- Kuratko DF, Audrestsch DB. Strategic Entrepreneurship: Exploring Different Perspectives of An Emerging Concept. *The business Journals*. 2009:27-42.
- Ball S. The Importance of Entrepreneurship to Hospitality, Leisure, Sport and Tourism. *Journal of the hospitality, Higher, Leisure, Sport Education and Tourism Academy Network*. 2005:1-14.
- Welsch HP, Pistru D. Entrepreneurial Expansion Plans an Empirical Investigation of Infrastructure Predictors. *New England Journal of Entrepreneurship*. 2008;8:19-32.
- Nabi G, Liñán F. Graduate entrepreneurship in the developing world: intentions, education and development. *Education and Training*. 2011;53(5):325 – 334.

7. Peredo A, Chrisman J. Toward a theory of community-based enterprise". Academy of Management Review. 2014;31(2): 309–328.
8. Ahmadpour Dariani M, Moghimi M. Foundation of Entrepreneurship. Tehran: Farandish press. 12th edition (In Persian); 2009:77-97.
9. Zali MR, Bastian BL, Qureshi S. Promoting innovation in the MENA region: the role of social norms and individual factors in entrepreneurial networks. International Journal of Business and Globalisation. 2013;11(4):413–426.
10. Brandstatter H. Personality aspects of entrepreneurship. A look at five meta-analyses. Personality and Individual Differences. 2011.p.222-230.
11. Mihandoost R. Investigating the Effect of Entrepreneurial Trend on the Performance of Small and Medium Business Enterprises in East of Mazandaran Province [Dissertation].Government - Ministry of Science, Research, Technology - Mazandaran University (In Persian):2010.p.11-17.
12. Mohammad Kazemi R , Hosseiniinia Gh H , Ramezan Zarandi S. The Effect of Entrepreneurial Attitude on the Performance of Sport Managers (Case Study: Islamic Republic of Iran Shipyard (In Persian). Journal of Entrepreneurship Development. 2013;6(1):67-85.
13. Ramooz S, Javanmard H. To study the effect of information technology on the entrepreneurship culture and firm's performance: case study of the manufacturing firms of the city of Arak. National Conference of Entrepreneurship and management of knowledge based businesses (In Persian);Babolsar: 2012.p.2-5
14. Fawehinmi S. The effects of entrepreneurial characteristics on business performance in jos north L.G.A.In NIGERIA". business administration project material samples. 2016.p.17-22
15. Wekesa L CH. Entrepreneur characteristics, competitive strategy, firm level institutions and performance of small and medium enterprises of non timber forest products in Kenya". (Unpublished Ph.D. Thesis). Kenyatta University, Nairobi.2015.p.44-56.
16. Abdulwahab M H, Al-Dame R A. The Impact of Entrepreneurs' Characteristics on Small Business Success at Medical Instruments Supplies Organizations in Jordan. International Journal of Business and Social Science. 2015;6(8):55-62.
17. Holmes T. Entrepreneurial and performance. Journal of Small Business Management. 2015; 37:30–37.
18. Tesone D V, Platt A, Alexakis G. The Human Capital Factor: Strategies for Dealing with Performance Challenges in Business and Sport Management. The Journal of Applied Management and Entrepreneurship. 2004;9(30): 22-33.
19. Backbro J, Nystrom H. Entrepreneurial Marketing–Innovate value creation. Master thesis. 2006.p.37-40.
20. Gheysari V, Talebi K, Imanipour N. The role of entrepreneurial thinking on the growth strategies in small and medium size enterprises (In Persian). Journal of Entrepreneurship Development. 2013;8(2):195-214.

-
-
21. Arawati A, Za'faran H. The Structural Influence of Entrepreneurial Leadership, Communication Skills, Determination and Motivation on Sales and Customer Satisfaction. International Journal of Business and Development Studies. 2010;2(1):109-130.

Investigating the Relationship between Entrepreneurial Characteristics of Managers and Performance in Sport Clubs

Giti Taperashi^{1*} - Mohamad Reza Esmaeli² - Abdolreza Amirtash

1.Ph.D. Student of Sport Management, Islamic Azad University, Central Tehran Branch, Tehran, Iran2.Associate Professor, Faculty of Physical Education and Sport Sciences, Islamic Azad University, Central Tehran Branch, Tehran, Iran3.Assistant Professor, Faculty of Physical Education and Sport Sciences, Islamic Azad University, Central Tehran Branch, Tehran, Iran

(Received: 2016/7/27;Accepted: 2016/12/4)

Abstract

The main aim of the present study was to design a model of the relationship between entrepreneurial characteristics and performance in sport clubs in Tehran city. The population consisted of 1000 managers of those clubs licensed by Sport and Youth Organization in Tehran city. According to the population features, multi-stage cluster sampling method was considered. Using the Jersey Morgan's table of sample size, 280 subjects were selected as the sample. Entrepreneurial Characteristics Standard Questionnaire and Performance Questionnaire (2010) were used to measure the variables. The reliability was obtained using Cronbach's alpha coefficient as 0.96 for Entrepreneurial Characteristics Questionnaire and 0.94 for Club Performance Questionnaire. The results of data analysis showed a significant causal relationship between the entrepreneurial characteristics and all its aspects and performance of sport clubs, that is to say the stronger club managers' entrepreneurial characteristics and the better they use these characteristics, the more club performance will be improved.

Keywords

Entrepreneur, entrepreneurial characteristics, performance, sport clubs, sport managers.

* Corresponding Author: Email: Taperashi.g@gmail.com, Tel: 09334739404